

BANCA
NAȚIONALĂ
A ROMÂNIEI

Sondaj privind creditarea companiilor nefinanciare și a populației

Mai 2026

Sondaj* privind creditarea companiilor nefinanciare și a populației

Trimestrul I 2026

Mai 2026

* A se vedea Anexa și notele metodologice pentru aspecte legate de caracteristicile și terminologia folosite în sondaj (<https://www.bnr.ro/12055-sondaj-privind-creditarea-companiilor-nefinanciare-si-a-populatiei>).

NOTĂ

Toate drepturile rezervate.

Reproducerea informațiilor este permisă numai în scopuri educative și necomerciale și numai cu indicarea sursei.

Banca Națională a României
Str. Lipscani nr. 25, cod 030031, București
tel.: 021/315 27 50

ISSN 2458-0538

Cuprins

Sinteză	5
<hr/>	
1. Creditarea companiilor nefinanciare	5
<hr/>	
1.1. Standardele de creditare	5
1.2. Termenii creditării	7
1.3. Cererea de credite	8
1.4. Evoluții ale riscului de credit asociat creditării companiilor nefinanciare	9
2. Creditarea populației	11
<hr/>	
2.1. Standardele de creditare	11
2.2. Aspecte specifice creditării ipotecare (achiziția de locuințe și terenuri)	12
2.3. Aspecte specifice creditului de consum	15
Anexă	17

Sinteză

În primul trimestru din 2026, instituțiile de credit din România au indicat înăsprirea ușoară a standardelor de creditare pentru împrumuturile și liniile de credit acordate companiilor nefinanciare pentru al șaptelea trimestru consecutiv, așteptările fiind ca acest trend să fie continuat și în trimestrul următor. Modificarea ponderii creditelor neperformante în portofoliul băncilor a fost principalul factor determinant pentru înăsprirea standardelor de creditare. Conform băncilor respondente, sectorul construcțiilor este cel mai riscant sector economic, marcând al doilea trimestru consecutiv în care companiile din acest segment sunt percepute ca fiind cele mai riscante. Cererea de credite a scăzut în T1 2026, având în vedere nivelul ridicat al incertitudinilor, direcția fiind în linie cu așteptările băncilor, evoluția fiind determinată într-o măsură mai mare de segmentul IMM (-31,3 la sută procent net).

La polul opus, în cazul populației, băncile au raportat o creștere a cererii, concomitent cu o relaxare semnificativă a standardelor de creditare atât pentru împrumuturile de consum, cât și în cazul creditelor destinate achiziției de locuințe și terenuri, în linie cu așteptările anterioare ale băncilor. Instituțiile de credite se așteaptă la o relaxare similară pentru ambele tipuri de împrumuturi în T2 2026.

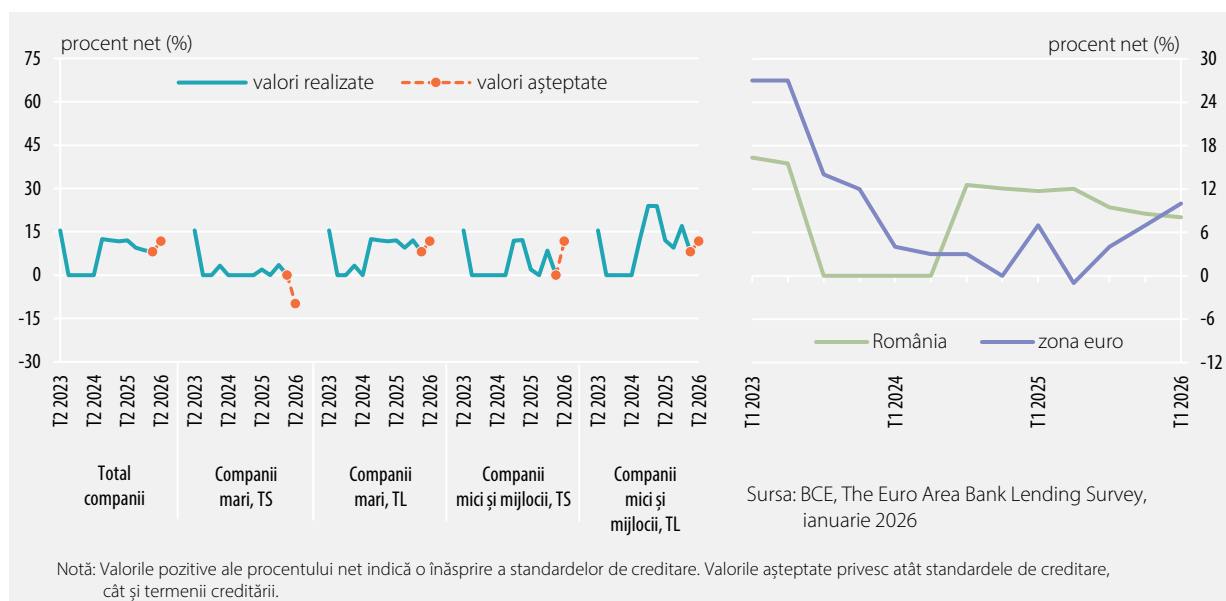
Pentru trimestrul următor, instituțiile de credit din România se așteaptă la continuarea diminuării cererii de credite din partea companiilor nefinanciare. În schimb, acestea anticipează o creștere a cererii de credite din partea populației.

1. Creditarea companiilor nefinanciare

1.1. STANDARDELE DE CREDITARE

Băncile din România au înăsprit ușor standardele de creditare pentru împrumuturile și liniile de credit acordate companiilor nefinanciare (8,1 la sută procent net) în T1 2026, continuând tendința începută în septembrie 2024. Înăsprirea standardelor a avut loc atât pentru IMM, cât și pentru corporații, pe palierul creditelor acordate pe termen lung (8,1 la sută procent net în ambele situații), în timp ce, pentru creditele cu scadență pe termen scurt, standardele de creditare s-au menținut constante, fapt ce indică o perspectivă mai prudentă a băncilor privind incertitudinile ce pot afecta pe un orizont mai mare de timp companiile nefinanciare. Pentru trimestrul următor, băncile anticipează o evoluție similară a standardelor de creditare la nivel agregat și în rândul IMM (11,8 la sută procent net), în timp ce pentru corporații așteptările indică o relaxare pentru creditele pe termen scurt (-10 la sută procent net) (Grafic 1.1).

Grafic 1.1. Modificări ale standardelor de creditare

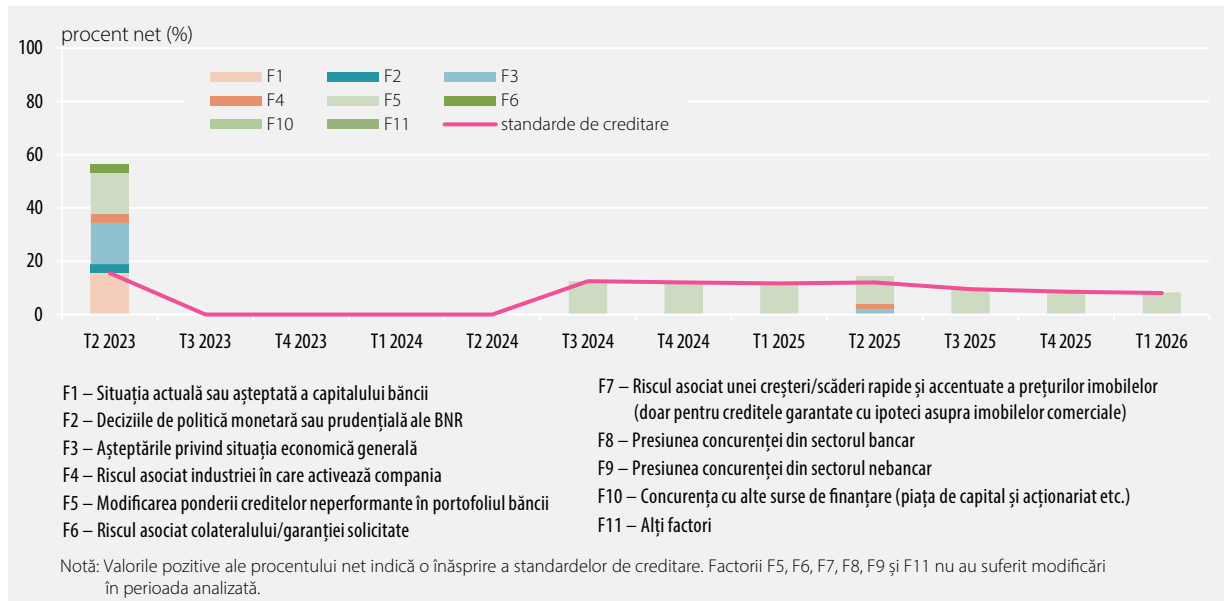

În primul trimestru din 2026, instituțiile de credit din zona euro au indicat o înăsrire a standardelor de creditare pentru creditele și liniile de credit acordate companiilor nefinanciare (10 la sută procent net). Similar cu trimestrul anterior, factorii determinanți ai acestei evoluții au fost riscurile percepute privind perspectivele economice și o toleranță la risc mai scăzută manifestată de bănci. În rândul firmelor din zona euro, cererea de credite a înregistrat o scădere în T1 2026, contrar așteptărilor băncilor (-2 la sută procent net). Această reducere ușoară a fost determinată în principal de o cerere mai scăzută pentru credite destinate investițiilor fixe, fiind compensată parțial de o creștere a cererii pentru stocuri și capital de lucru. Pentru T2 2026, așteptările băncilor din zona euro indică o continuare a trendului de înăsrire a standardelor de creditare (19 la sută procent net), dar și o reducere a cererii de împrumuturi din partea companiilor (-10 la sută procent net).

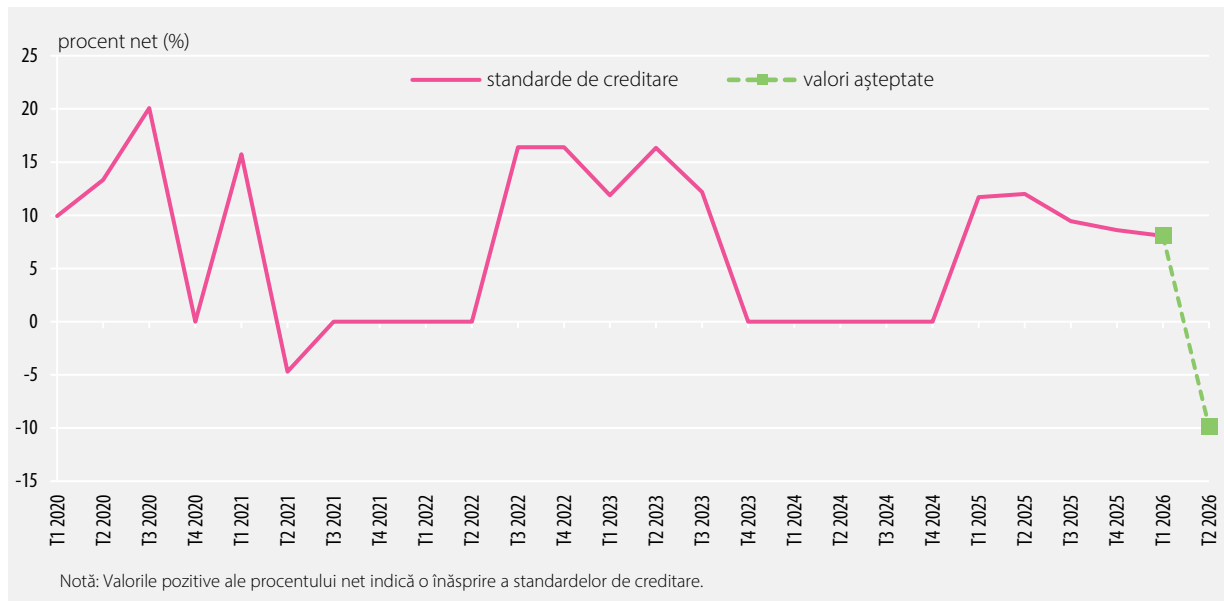
La nivel național, principalul factor ce a acționat în sensul înăsprii standardelor de creditare în primul trimestru din 2026 a fost modificarea ponderii creditelor neperformante în portofoliul băncii (Grafic 1.2).

În T1 2026, conform instituțiilor de credit respondente, standardele de creditare pentru împrumuturile garantate cu ipotecă asupra imobilelor comerciale s-au înăsprit (8 la sută procent net). Totuși, pentru acest tip de produs băncile se așteaptă la o relaxare a standardelor de creditare pentru trimestrul următor (-10 la sută procent net) (Grafic 1.3).

Grafic 1.2. Factorii care au contribuit la modificarea standardelor de creditare

Grafic 1.3. Modificări trimestriale ale standardelor de creditare pentru credite garantate cu ipotecă asupra imobilelor comerciale

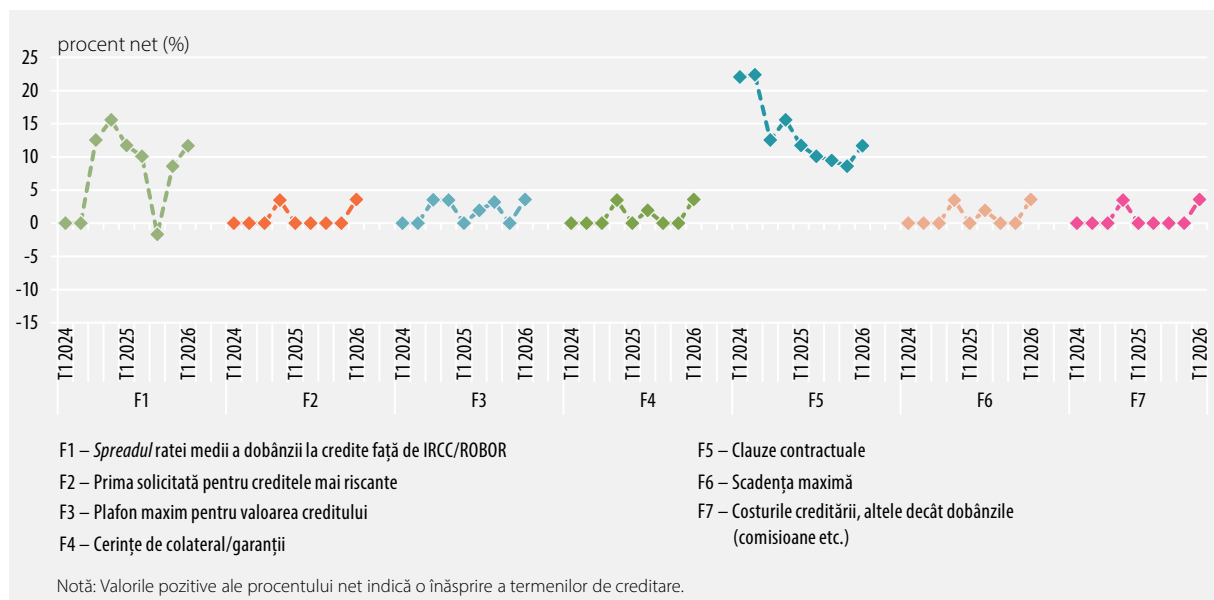

1.2. TERMENII CREDITĂRII

În primul trimestru din 2026, un mix de termeni au acționat în sensul îndeplinirii standardelor de creditare, conform băncilor autohtone. Ecartul ratei medii de dobândă față de ROBOR și clauzele contractuale sunt termenii creditării ce au avut

cel mai mare impact (11,7 la sută procent net), similar cu trimestrul anterior, urmați în egală măsură de ceilalți factori evaluați de bănci, însă cu un impact mai redus (3,6 la sută procent net) (Grafic 1.4).

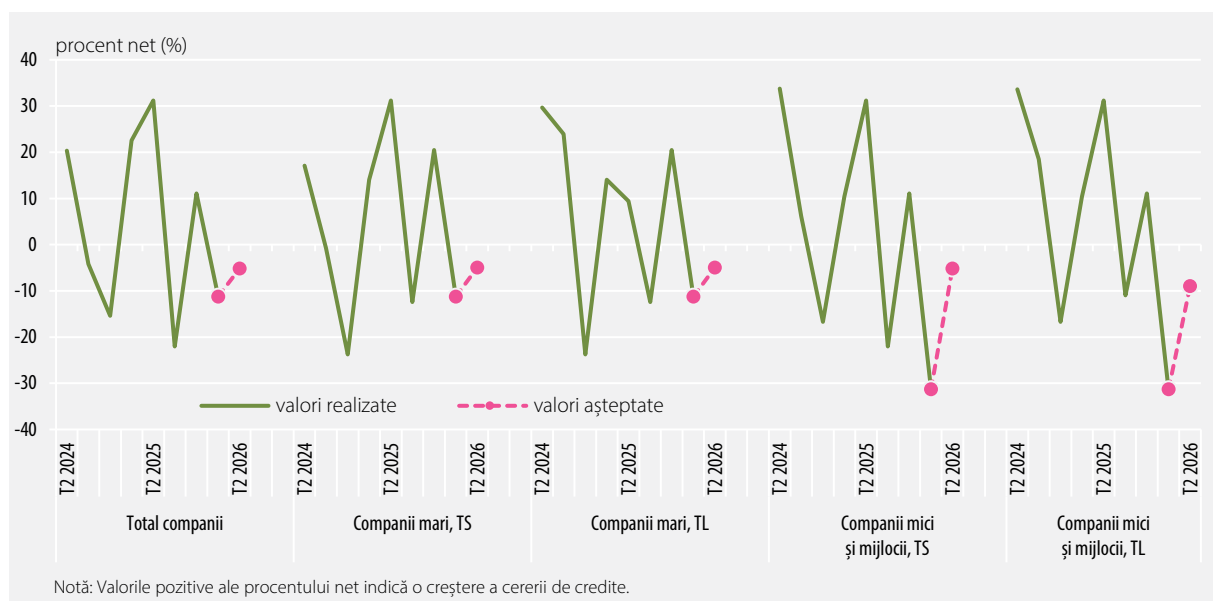
Grafic 1.4. Modificarea termenilor contractelor de creditare

1.3. CEREREA DE CREDITE

Nivelul ridicat al incertitudinii se reflectă și în cererea de credite la nivelul companiilor nefinanciare, a cărei evoluție a fost în linie cu așteptările din ediția anterioară a *Sondajului*, aceasta reducându-se în T1 2026 (-11,3 la sută procent net). Dinamica negativă a cererii a fost mai accentuată în rândul IMM (-31,3 la sută procent net, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung), în timp ce în rândul corporațiilor reducerea a fost în linie cu nivelul agregat (-11,3 la sută procent net). Așteptările sunt ca evoluția cererii să se mențină ușor în teritoriu negativ și în al doilea trimestru din 2026 (-5,2 la sută procent net), cu accent mai mare în cazul creditelor pe termen lung în rândul companiilor mici și mijlocii (-8,9 la sută procent net) (Grafic 1.5). În cazul corporațiilor, așteptările băncilor privind cererea indică o reducere în trimestrul următor, marcând prima evoluție de acest fel, pentru acest segment, din ultimii 3 ani (-5 la sută procent net).

Principalii factori determinanți ai evoluției cererii la nivelul companiilor nefinanciare au fost, în egală măsură, împrumuturile pentru investiții în active imobilizate, pentru nevoi curente, fuziuni/achiziții și restructurarea activității, respectiv utilizarea finanțării din surse proprii și accesarea de împrumuturi de la alte bănci (-11,8 la sută procent net).

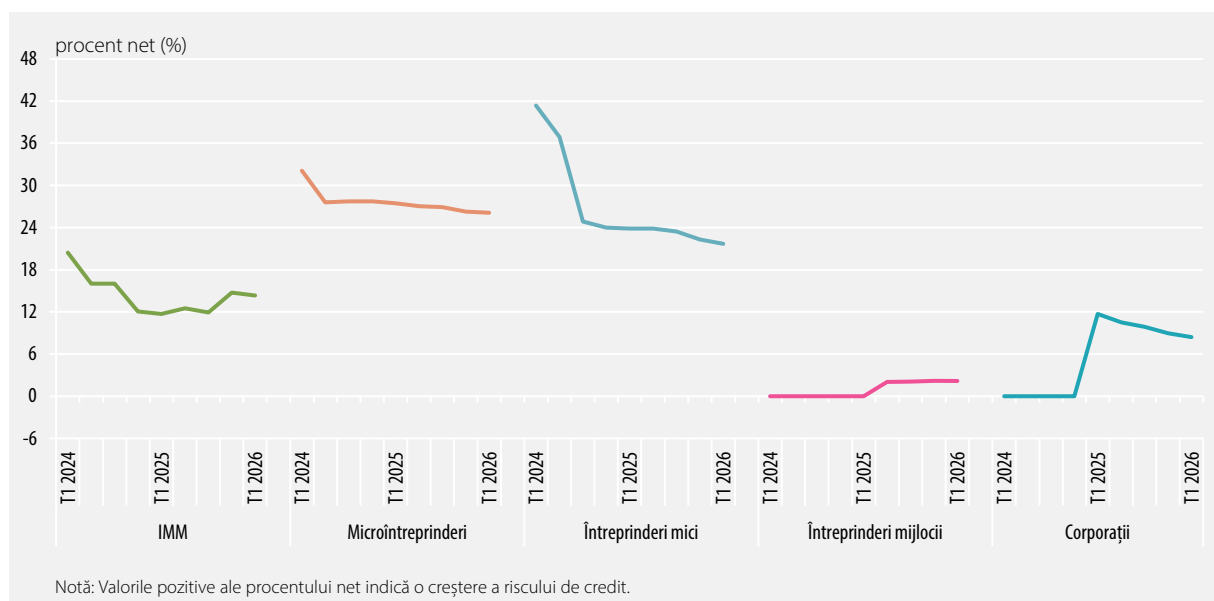
Grafic 1.5. Dinamica cererii de credite

1.4. EVOLUȚII ALE RISCULUI DE CREDIT ASOCIAT CREDITĂRII COMPANIILOR NEFINANCIARE

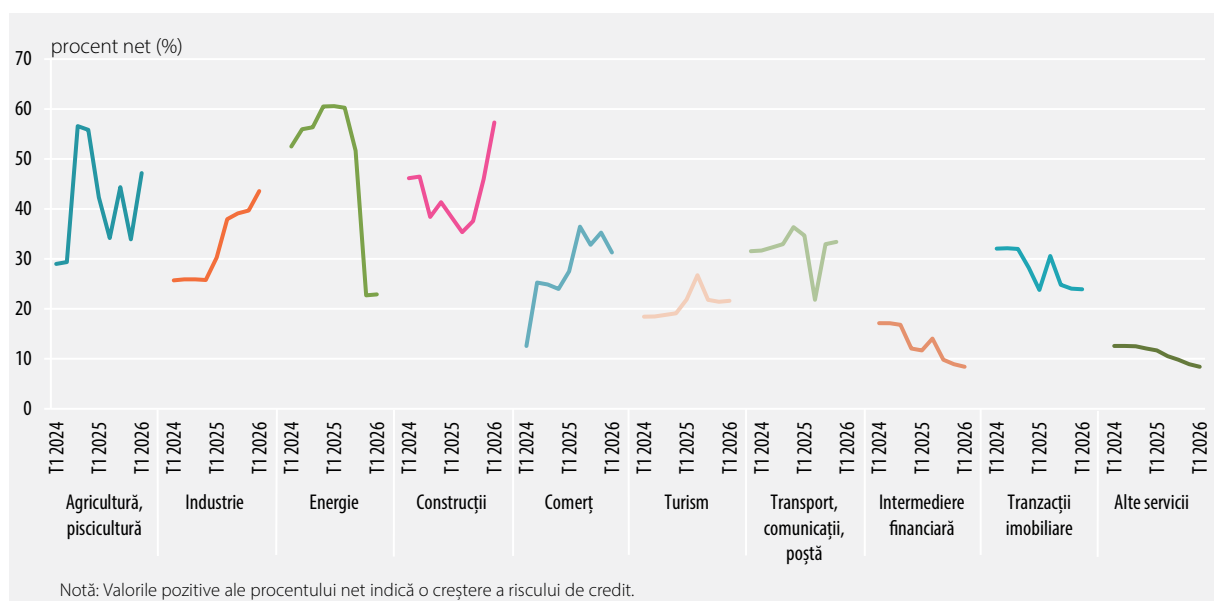
În T1 2026, riscul de credit asociat companiilor nefinanciare a crescut, conform evaluărilor băncilor, însă într-un ritm ușor mai scăzut față de ediția anterioară a *Sondajului*. În structură, riscul de credit a avut o dinamică mai alertă în rândul IMM (+14,3 la sută procent net), comparativ cu segmentul corporațiilor (+8,4 la sută procent net), Grafic 1.6.

La nivel sectorial, riscul de credit raportat de băncile respondente se menține în creștere, dar cu evoluții divergente în anumite sectoare. Companiile din construcții sunt în continuare cele mai riscante (57,3 la sută procent net), urmate de cele din agricultură (47,2 la sută procent net) și industrie (+43,6 la sută procent net), în timp ce la polul opus se află companiile din zonele de intermediere financiară (8,4 la sută procent net), alte servicii (8,4 la sută procent net), turism (21,6 la sută procent net) și energie (22,9 la sută procent net) (Grafic 1.7). Percepția băncilor cu privire la riscul de credit s-a deteriorat cel mai mult în rândul companiilor din agricultură, urmate de cele din construcții (+11,3 puncte procentuale) și industrie (+3,9 puncte procentuale), în timp ce riscul s-a redus cel mai mult pentru companiile din comerț (-4 puncte procentuale), intermediere financiară și alte servicii (-0,5 puncte procentuale) (Grafic 1.7).

Grafic 1.6. Evoluția riscului de credit pe tipuri de companii

Grafic 1.7. Evoluția riscului de credit pe ramuri de activitate

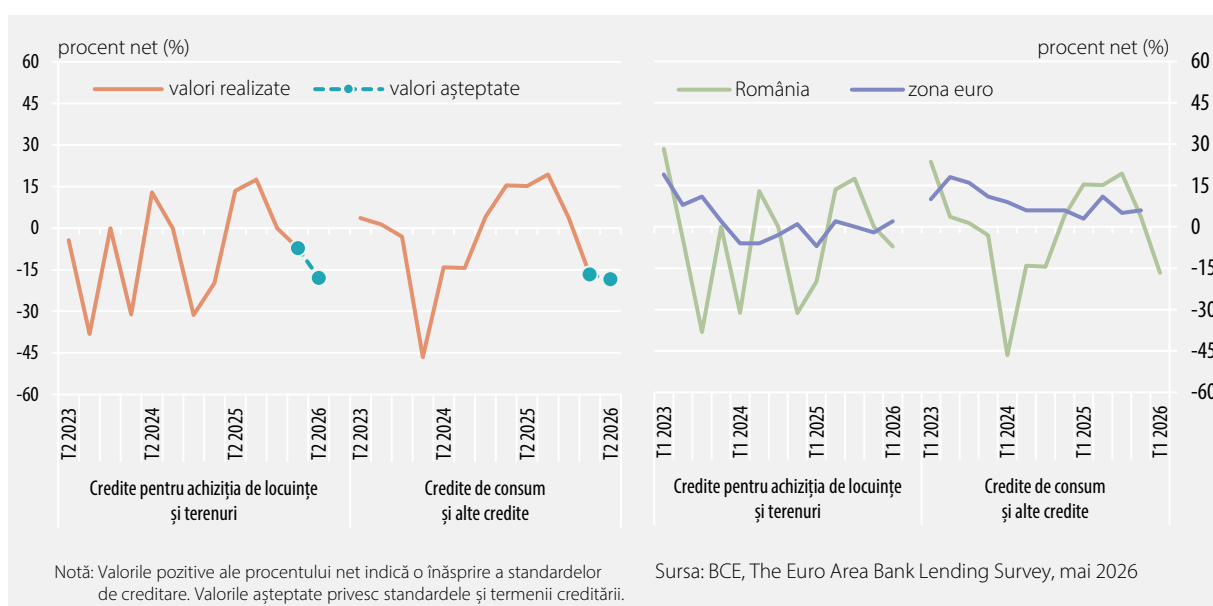
Pierderea în caz de nerambursare (LGD) își continuă trendul ascendent din trimestrul anterior, ajungând la 35,1 la sută în T1 2026, cu circa 2 puncte procentuale peste nivelul de la finalul anului precedent. Din perspectivă sectorială, companiile din servicii au înregistrat cea mai mare creștere a LGD (+5,9 puncte procentuale), în timp ce sectorul utilității păstrează cel mai ridicat nivel al LGD, de 51,1 la sută, în pofida unei reduceri a pierderii în caz de nerambursare (-3,5 puncte procentuale).

2. Creditarea populației

2.1. STANDARDELE DE CREDITARE

În T1 2026, băncile din România au raportat o relaxare a standardelor de creditare atât în cazul împrumuturilor pentru achiziția de locuințe și terenuri (procent net de -7,2 la sută), cât și a celor destinate consumului (procent net de -16,6 la sută). Pentru T2 2026, băncile se așteaptă la o nouă relaxare a standardelor de creditare pentru împrumuturile acordate populației, Grafic 2.1.

Grafic 2.1. Modificarea standardelor de creditare a populației

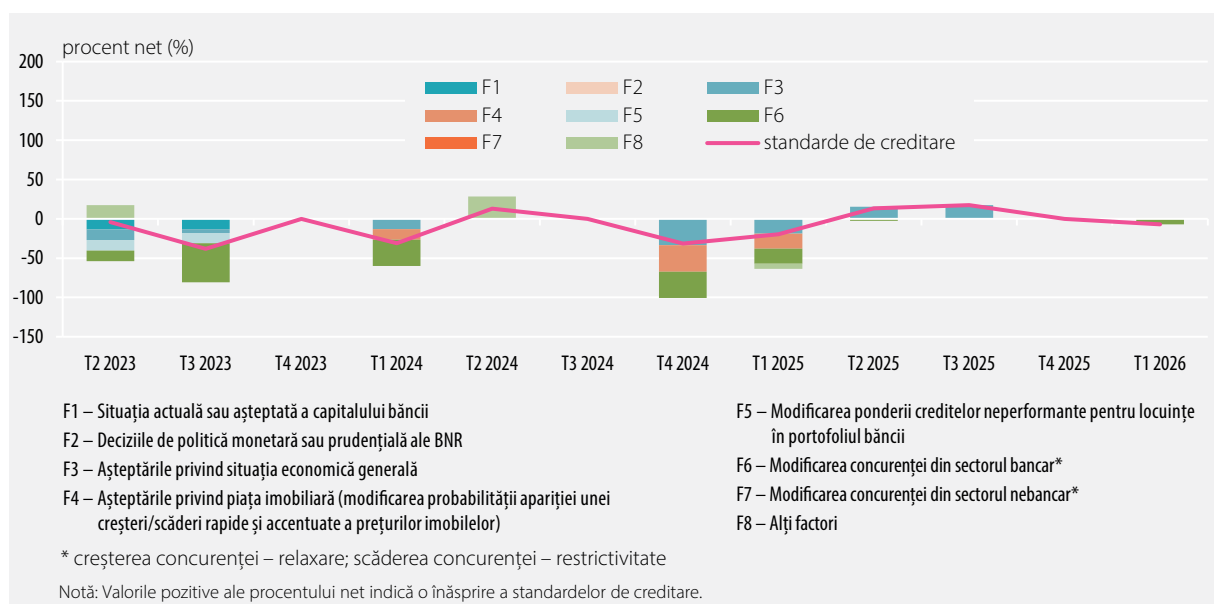

Băncile din zona euro au raportat în T1 2026 o înăsprire moderată a standardelor de creditare în cazul împrumuturilor acordate gospodăriilor pentru achiziția de locuințe și o înăsprire mai pronunțată a standardelor pentru creditele de consum și alte împrumuturi. Percepțiile băncilor privind nivelul de risc a fost principalul factor care a determinat înăsprirea netă a standardelor de creditare pentru creditele acordate gospodăriilor. Pentru T2 2026, instituțiile de credit din zona euro se așteaptă la o nouă înăsprire a standardelor de creditare în cazul împrumuturilor pentru locuințe și pentru creditele de consum. Cererea pentru împrumuturile destinate achiziției de locuințe a rămas stabilă, în timp ce pe segmentul creditelor de consum și alte împrumuturi către gospodării aceasta s-a contractat. Încrederea scăzută a consumatorilor, consumul mai redus de bunuri de folosire îndelungată și nivelul ratelor dobânzii au fost identificați ca factori explicativi pentru această evoluție. În T2 2026, băncile se așteaptă la o nouă diminuare netă a cererii pentru împrumuturile acordate gospodăriilor.

2.2. ASPECTE SPECIFICE CREDITĂRII IPOTECARE (ACHIZIȚIA DE LOCUINȚE ȘI TERENURI)

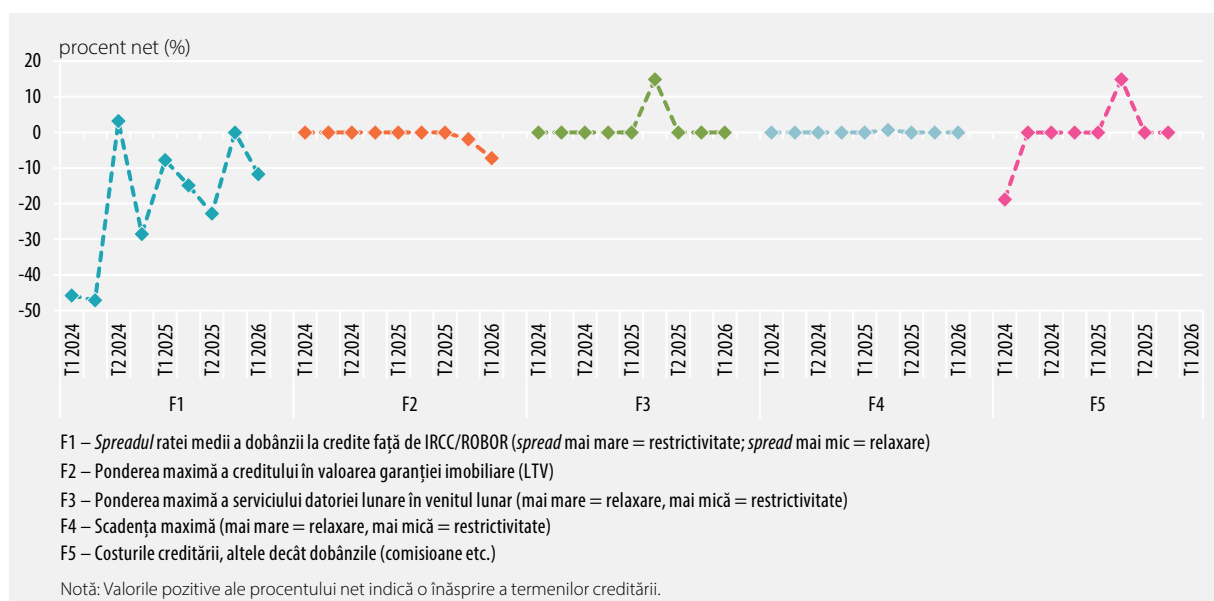
În T1 2026, concurența din sectorul bancar a fost singurul factor identificat de către bănci ca având un impact asupra relaxării standardelor de creditare aferente creditelor destinate achiziției de terenuri și locuințe (-7,2 la sută procent net), Grafic 2.2.

Grafic 2.2. Factorii care au contribuit la modificarea standardelor de creditare

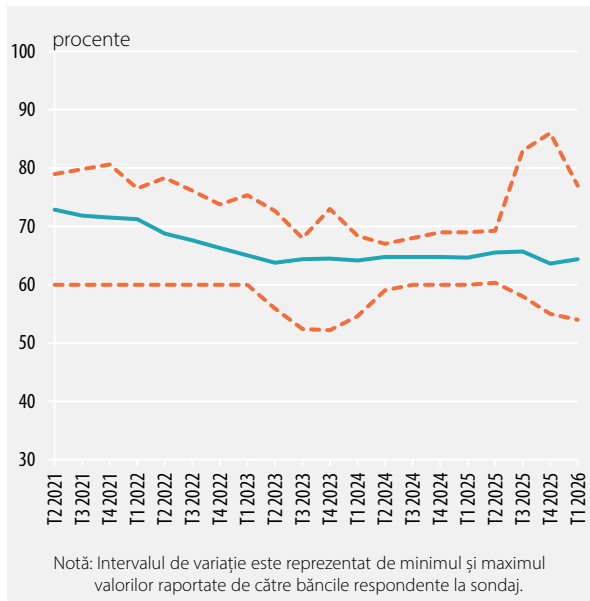
(i) Termenii creditării

Grafic 2.3. Termenii creditării ipotecare

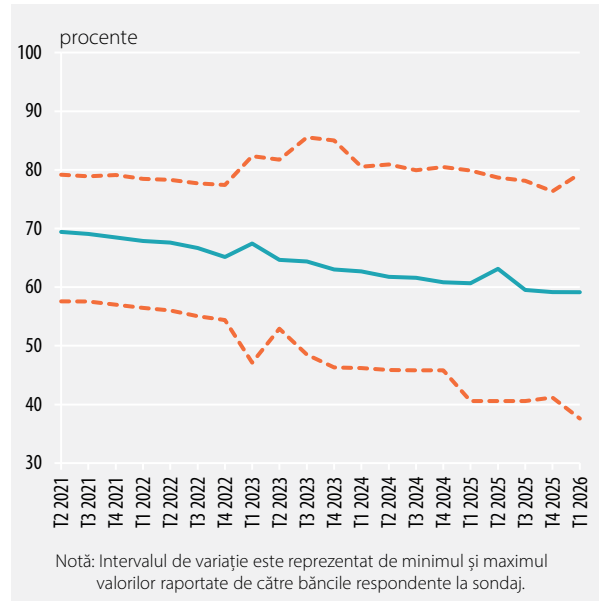

Referitor la termenii creditării privind împrumuturile destinate achiziției de locuințe și terenuri acordate populației, în T1 2026, *spreadul* ratei medii de dobândă a creditului față de IRCC/ROBOR a scăzut (-11,7 la sută procent net), în timp ce ponderea maximă a creditului în valoarea garanției imobiliare (LTV) a consemnat modificări în sens relaxării, Grafic 2.3.

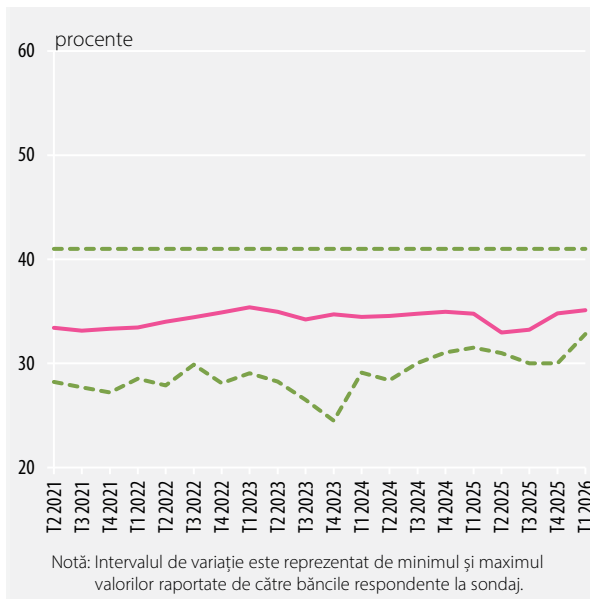
Grafic 2.4. LTV – medie bănci și interval de variație la nivelul sectorului bancar pentru creditele ipotecare nou-acordate în trimestrul analizat

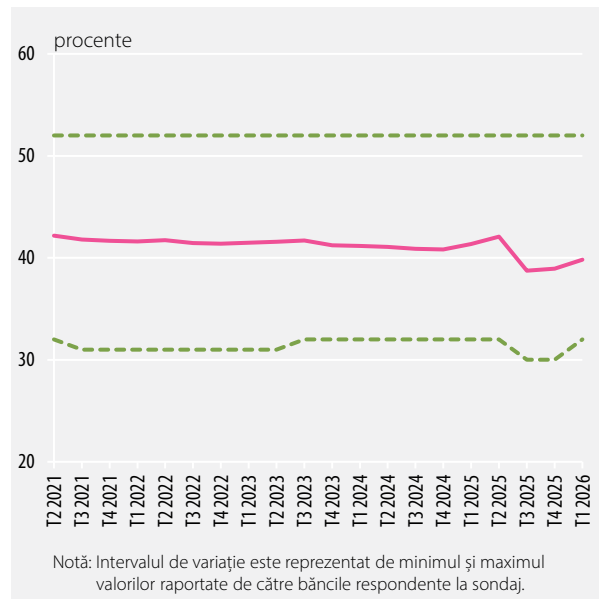
Grafic 2.5. LTV – medie bănci și interval de variație la nivelul sectorului bancar pentru total credite ipotecare acordate

Grafic 2.6. Grad de îndatorare – medie bănci și interval de variație la nivelul sectorului bancar pentru creditele ipotecare nou-acordate în trimestrul analizat

Grafic 2.7. Grad de îndatorare – medie bănci și interval de variație la nivelul sectorului bancar pentru total credite ipotecare acordate

Astfel, valoarea medie a indicatorului LTV (*loan-to-value*) a crescut ușor la 64 la sută (+1 punct procentual trimestrial) pentru creditele noi acordate în T1 2026, fiind relativ constant, la 59 la sută, pentru totalul creditelor acordate, Graficele 2.4 și 2.5.

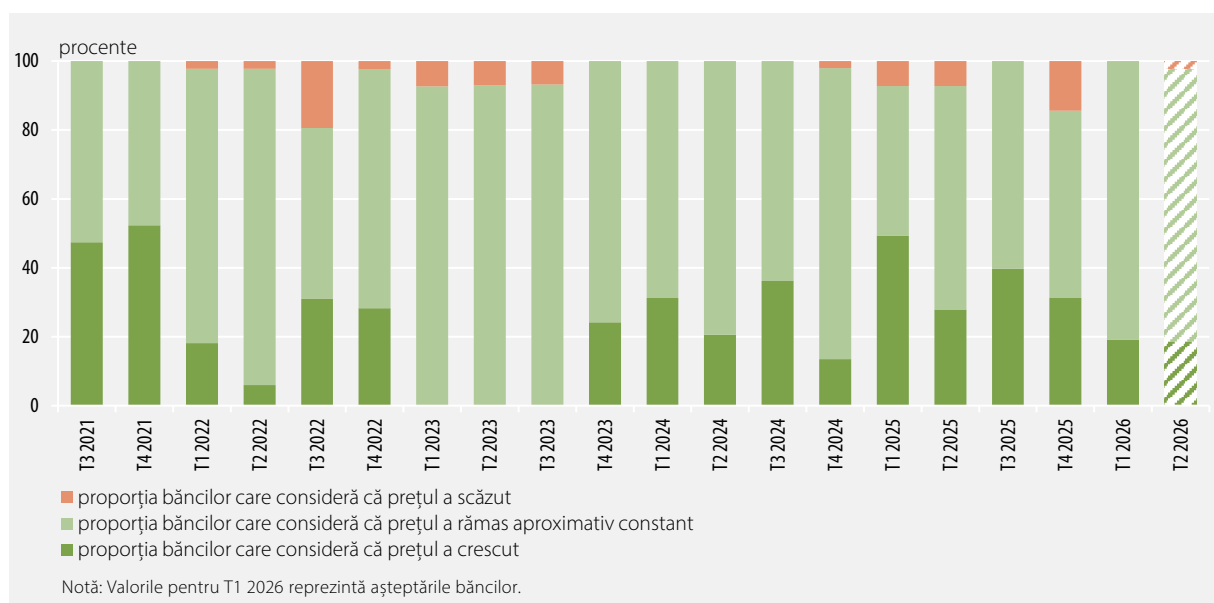
În T1 2026, indicatorul privind gradul de îndatorare mediu al populației (DSTI) s-a menținut la valoarea de 35 la sută pentru creditele nou-acordate, însă a crescut la 40 la sută pentru stocul total de credite (+1 punct procentual), Graficele 2.6 și 2.7.

În T1 2026, pierderea medie în caz de nerambursare (LGD) pentru creditele populației aflate în stare de nerambursare se situa la 45,9 la sută (în scădere cu 1,4 puncte procentuale față de trimestrul anterior). Valoarea LGD este cea mai ridicată în cazul creditelor de consum cu carduri de credit (65,3 la sută, consemnând o creștere de 1,7 puncte procentuale față de T4/2025) și a creditelor de consum negarantate (63,9 la sută, -1,9 puncte procentuale trimestrial).

(ii) Evoluția cererii de credite ipotecare și a prețurilor locuințelor

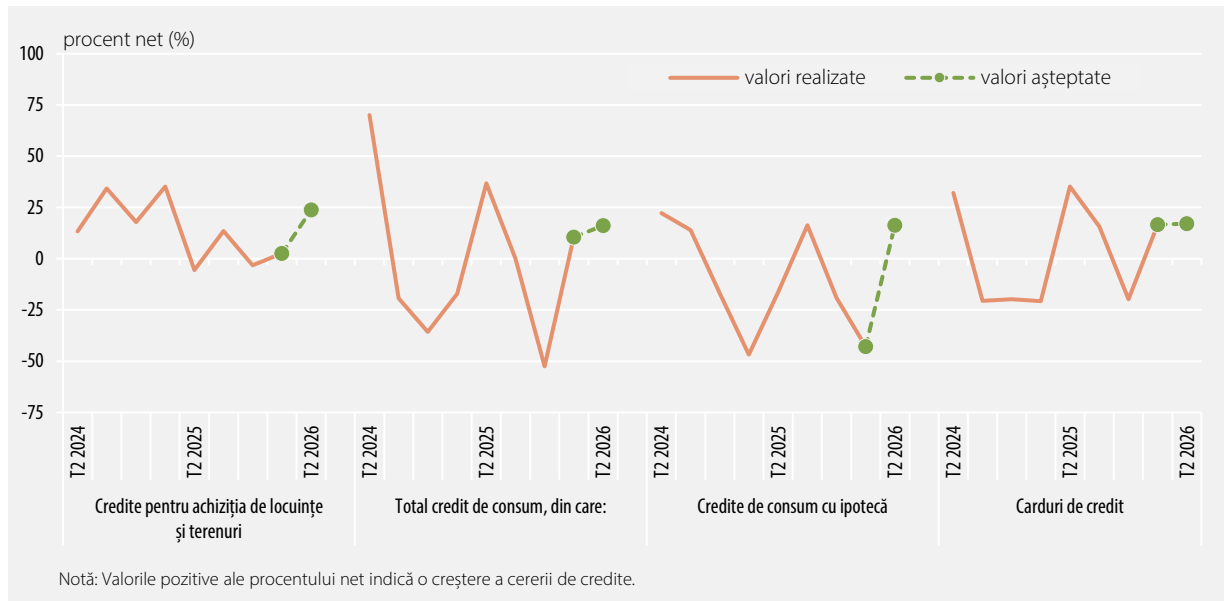
Peste jumătate dintre instituțiile de credit respondente consideră că prețul mediu pe metru pătrat al unei locuințe a rămas constant în T1 2026, în timp ce 19,2 la sută indică o creștere a acestuia. Pentru T2 2026, băncile anticipează într-o proporție de 79,2 la sută menținerea prețului mediu pe metru pătrat aferent locuințelor, în timp ce 18,8 la sută se așteaptă la un preț mai ridicat, Grafic 2.8.

Grafic 2.8. Evoluția prețurilor locuințelor conform aprecierii băncilor

În T1 2026, băncile au raportat o creștere ușoară a cererii pentru creditele destinate achiziției de locuințe și terenuri, cu un procent net de 3 la sută, Grafic 2.9. Factorii determinanți ai acestei evoluții sunt nivelul general al ratelor de dobândă, refinanțarea/restructurarea și renegocierea creditelor, precum și împrumuturi de la alte instituții financiare.

Grafic 2.9. Modificarea cererii de credite

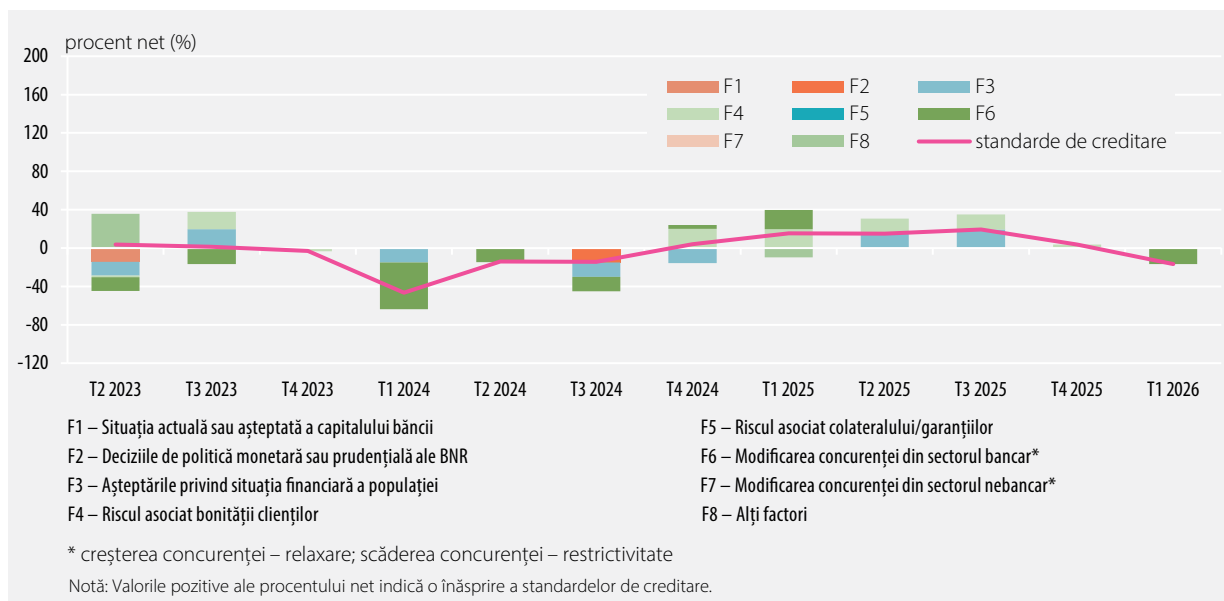

În ceea ce privește ponderea creditelor solicitate de către persoane fizice și respinse de către instituțiile bancare, aceasta a înregistrat o creștere ușoară pentru împrumuturile destinate achiziției de locuințe în T1 2026 (7,2 la sută procent net).

2.3. ASPECTE SPECIFICE CREDITULUI DE CONSUM

Singurul factor identificat de către bănci care a avut un efect asupra standardelor de creditare pentru creditele de consum, în sensul relaxării, din T1 2026 este concurența din sectorul bancar, Grafic 2.10.

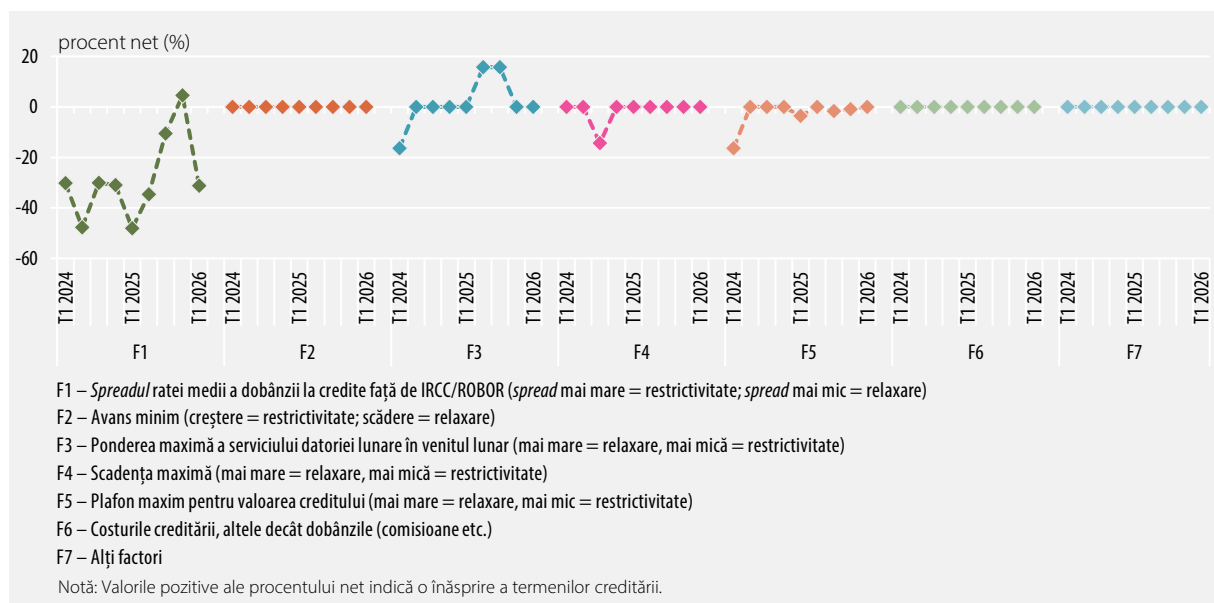
Grafic 2.10. Factorii care au contribuit la modificarea standardelor de creditare

(i) Termenii creditării

În privința termenilor contractelor de credit de consum, evoluția ecartului ratei medii a dobânzii la credite față de IRCC/ROBOR a consemnat modificări în T1 2026, în sensul relaxării (-31,2 la sută procent net), Grafic 2.11.

Grafic 2.11. Termenii creditului de consum

(ii) Evoluția cererii de credit de consum

Cererea de credit de consum din partea populației a crescut în T1 2026 (11 la sută procent net), evoluția fiind observată pentru toate tipurile de împrumuturi de consum în afară de creditele de consum garantate cu ipotecă. Pentru trimestrul viitor (T2 2026), băncile se așteaptă la o creștere mai accentuată a cererii în ceea ce privește creditul de consum destinat populației, indiferent de segment. Băncile au considerat relevanți pentru a explica evoluția cererii creditelor de consum: nivelul general al ratelor de dobândă și împrumuturi de la alte instituții financiare în sensul creșterii, iar reducerea achiziționării de bunuri de folosință îndelungată și nivelul redus de încredere a consumatorului au acționat în sensul scăderii.

Ponderea creditelor solicitate de către persoane fizice și respinse de către instituțiile bancare a crescut ușor (1,3 la sută procent net) în cazul împrumuturilor destinate consumului în T1 2026.

Anexă

Sondajul este efectuat trimestrial de BNR, în lunile ianuarie, aprilie, iulie și octombrie. Are la bază un chestionar (publicat în cadrul analizei din mai 2008) care este transmis primelor 12 bănci alese după cota de piață aferentă creditării companiilor și populației. Aceste instituții dețin aproximativ 95 la sută din creditarea acestor sectoare.

Chestionarul este structurat în două secțiuni, urmărind distinct caracteristicile creditului către (A) companii nefinanciare și (B) populație. Întrebările vizează opiniile băncilor privind evoluția:

- standardelor de creditare (normele interne de creditare sau criteriile care ghidează politica de creditare a instituțiilor de credit);
- termenilor și condițiilor de creditare (obligațiile specifice agreate de creditor și debitor în contractul de credit încheiat, de ex.: rata dobânzii, colateralul, scadența etc.);
- riscurilor asociate creditării;
- cererii de creditare;
- altor detalii specifice creditării (așteptări privind prețul mediu pe metru pătrat al unei locuințe, ponderea serviciului datoriei în venitul populației, ponderea creditului în valoarea garanției ipotecare etc.).

Răspunsurile la întrebări sunt analizate din perspectiva procentului net (sold conjunctural).

În cazul întrebărilor care se referă la standardele de creditare, procentul net reprezintă diferența dintre procentul băncilor care au raportat înăsprirea standardelor și procentul băncilor care au raportat relaxarea acestora. Un procent net pozitiv semnalează că o proporție mai mare de bănci au înăsprișt standardele de creditare, în timp ce un procent net negativ presupune că o proporție mai mare de bănci au relaxat standardele de creditare.

În cazul întrebărilor care se referă la cererea de credite, procentul net reprezintă diferența dintre procentul băncilor care au raportat creșterea cererii de credite și procentul băncilor care au raportat scăderea acesteia. Un procent net pozitiv semnalează că o proporție mai mare de bănci au raportat creșterea cererii de credite, în timp ce un procent net negativ presupune că o proporție mai mare de bănci au raportat scăderea cererii de credite. Procentul net este calculat ținându-se cont de cota de piață a băncilor respondente. În mod similar sunt tratate răspunsurile și la celelalte întrebări, cu specificația că în notele graficelor sunt explicate valorile pozitive ale procentului net.

Opiniile acoperă evoluțiile din ultimele trei luni, iar așteptările se referă la următoarele trei luni.

